

TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ
TEHLİKELİ ATIKLAR YÖNERGESİ
UYGULAMA ESASLARI

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Türk-Alman Üniversitesi Tehlikeli Atıklar Yönergesi Uygulama Esasları, Üniversite Rektörlüğü sorumluluk alanı içinde bulunan eğitim, öğretim, araştırma, üretim ve hizmet birimlerinde oluşan tehlikeli atıkların insan ve çevre sağlığına zarar vermeyecek şekilde toplanması ve uzaklaştırılması amacıyla hazırlanmıştır. Yönerge Türk-Alman Üniversitesi Araştırma Laboratuvarları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde (ALUAM) gerçekleştirilen eğitim ve araştırma geliştirme faaliyetleri neticesinde oluşabilecek kimyasal temelli tehlikeli atıkların organizasyonuna dair bilgi içermektedir. ALUAM, iş sağlığı güvenliğine uygun şekilde faaliyetlerin gerçekleştirilmesini amaç edinmiştir. Bu kapsamda mevcut belgenin hazırlanması ve uygulanmasını görevini üstlenmiştir.

Yasal Dayanak

MADDE 2- 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna dayalı olarak, 2 Nisan 2015 tarih ve 29314 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ATIK YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ hükümleri esas alınacaktır.

Tehlikeli Atıkların Tespiti ve Tanımlanması

MADDE 3- Tehlikeli atıkların tespiti, Yönetmeliğin Ek-4 listesinde verilen tanımlamalara ve kodlamalara göre yapılması esastır. Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 4.d maddesinde "atık" tanımı "Üreticisi veya fiilen elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişi tarafından çevreye atılan veya bırakılan ya da atılması zorunlu olan herhangi bir madde veya materyali" şeklinde tanımlanmış olup, kurum bünyesinde ortaya çıkması muhtemel olan tehlikeli atıklar aşağıdaki listede belirtilmiştir (Tablo 1). Bu listede bulunmayan atık türleri için, yönetmeliğin Ek-4 listesinde yer alan ilgili diğer tanımlamalara bakılacaktır.

Tehlikeli Atıkların Geçici Depolanması

MADDE 4- Tehlikeli atıklar üretildikleri yerde, türlerine göre belirlenmiş kriterlere uygun şekilde geçici depolanır. Bu şekilde, sınıflandırılarak depolanan atığın konulduğu kabın üzerinde tehlikeli ya da tehlikesiz atık ibaresi, atık kodu, depolanan atık miktarı ve depolama tarihi bulunmalıdır. Atıklar, birbirleriyle reaksiyona girmeyecek, insan ve çevre sağlığına zarar vermeyecek şekilde depolanmalıdır.

Tehlikeli Atıkların Toplanması

MADDE 5- TAÜ ALUAM bünyesindeki laboratuvarlarda gerçekleştirilecek eğitim, öğretim ve üretim faaliyetleri neticesinde oluşacak tehlikeli atıklar ilgili dersten sorumlu öğretim üyesi veya araştırma görevlisi tarafından ALUAM yönetimine teslim edilir.

Tablo 1: Genel atık listesi (2 Nisan 2015 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 29314 Atık Yönetimi Yönetmeliği Ek-4)

20	AYRI TOPLANMIŞ FRAKSİYONLAR DAHİL BELEDİYE ATIKLARI (EVLERDEN KAYNAKLANAN VE BENZER TİCARİ, ENDÜSTRİYEL VE KURUMSAL ATIKLAR)
20 01	Ayrı Toplanan Fraksiyonlar (15 01 Hariç)
20 01 01	Kâğıt ve karton
20 01 02	Cam
20 01 08	Biyolojik olarak bozunabilir mutfak ve kantin atıkları
20 01 10	Giysiler
20 01 11	Tekstil ürünleri
20 01 13*	Çözücüler
20 01 14*	Asitler
20 01 15*	Alkalinler
20 01 17*	Foto kimyasallar
20 01 19*	Pestisitler
20 01 21*	Flüoresan lambalar ve diğer cıva içeren atıklar
20 01 23*	Kloroflorokarbonlar içeren ıskartaya çıkartılmış ekipmanlar

20 01 25	Yenilebilir sıvı ve katı yağlar
20 01 26*	20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar
20 01 27*	Tehlikeli maddeler içeren boya, mürekkepler, yapıştırıcılar ve reçineler
20 01 28	20 01 27 dışındaki boya, mürekkepler, yapıştırıcılar ve reçineler
20 01 29*	Tehlikeli maddeler içeren deterjanlar
20 01 30	20 01 29 dışındaki deterjanlar
20 01 31*	Sitotoksik ve sitostatik ilaçlar
20 01 32	20 01 31 dışındaki ilaçlar
20 01 33*	16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler
20 01 34	20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler
20 01 35*	20 01 21 ve 20 01 23 dışındaki tehlikeli parçalar ⁽⁶⁾ içeren ve ıskartaya çıkmış elektrikli ve elektronik ekipmanlar
20 01 36	20 01 21, 20 01 23 ve 20 01 35 dışındaki ıskarta elektrikli ve elektronik ekipmanlar
20 01 37*	Tehlikeli maddeler içeren ahşap
20 01 38	20 01 37 dışındaki ahşap
20 01 39	Plastikler
20 01 40	Metaller
20 01 41	Baca temizliğinden kaynaklanan atıklar
20 01 99	Başka bir şekilde tanımlanmamış fraksiyonlar
20 02	Bahçe ve Park Atıkları (Mezarlık Atıkları Dahil)
20 02 01	Biyolojik olarak bozunabilir atıklar
20 02 02	Toprak ve taşlar
20 02 03	Biyolojik olarak bozunamayan diğer atıklar
20 03	Diğer Belediye Atıkları
20 03 01	Karışık belediye atıkları
20 03 02	Pazarlardan kaynaklanan atıklar
20 03 03	Sokak temizleme kalıntıları
20 03 04	Fosseptik çamurları
20 03 06	Kanalizasyon temizliğinden kaynaklanan atıklar
20 03 07	Hacimli atıklar
20 03 99	Başka bir şekilde tanımlanmamış belediye atıkları

(*) : Tehlikeli atıklar

⁽⁶⁾ : Elektrikli ve elektronik ekipmanlardan kaynaklanan tehlikeli parçalar, 16 06 altında yer alan akü ve pilleri ve atık listesinde tehlikeli olarak işaretlenen cıvalı şalterleri, katot ışın tüplerinin camlarını ve diğer aktifleştirilmiş camları ve benzerlerini içerebilir.

TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ

TEHLİKELİ ATIKLAR YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Türk-Alman Üniversitesi (TAÜ) Rektörlüğü sorumluluk ve yetki alanı içinde eğitim, öğretim, araştırma, üretim ve hizmet faaliyetleri sonucu oluşan tehlikeli atıkların üretildikleri yerlerde geri dönüşüm türlerine göre ayrı ayrı toplanmasına, toplanan atıkların güvenli bir şekilde geçici olarak depolanmasına, Üniversite dışına taşınması, mümkünse öncelikli olarak geri dönüşüm tesislerinde yeniden kullanılabilir ürüne dönüştürülmesine veya yeni ürüne dönüştürülmesi mümkün olmayan atıkların nihai bertarafının sağlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge üzere eğitim-öğretim, üretim ve hizmet birimleri ile araştırma laboratuvarlarında oluşan tehlikeli atıkların atıkların üretiminden bertarafına kadar tüm süreçlerde:

- a) Atık üreticilerinin atıkların tanımlanması, uygun bertaraf yöntemleri, uygun depolama usulleri ve atık üretiminin en aza indirgenmesi konularında sorumluluk bilincine varmaları ve sorumluluklarını yerine getirmeleri,
- b) Atıkların doğrudan veya dolaylı olarak alıcı ortama verilmesinin önlenmesi, insan sağlığına ve çevreye zarar vermeden kaynağında ayrı ayrı toplanması, üniversite içinde güvenli ve işlevsel bir biçimde taşınması, geçici depolanması ve yine güvenli yoldan Üniversite dışına taşınarak bertarafının sağlanması,

konularına ilişkin hukuki, idari ve teknik esasları, bu esaslar doğrultusunda politika ve program oluşturulmasına yönelik ilkeleri, düzenlemeleri ve bunların uygulanmasına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna dayalı olarak, 2 Nisan 2015 tarih ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Yönetmeliği” mevzuatına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede adı geçen;

- a) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nı;
 - b) Üniversite: Türk-Alman Üniversitesi’ni;
 - c) Rektör: Türk-Alman Üniversitesi Rektörünü,
 - ç) Üst yönetici: Birim teşkilat yapısında en üstte yer alan (Üniversitenin rektör, akademik birimlerin dekan/müdür, rektörlük idari birimlerin genel sekreter, daire başkanı vb.) yöneticiyi,
 - d) Daire Başkanlığı: İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığını,
 - e) Birimler: Üniversitenin; Fakülteleri, Enstitüleri, Araştırma ve Uygulama Merkezleri ve diğer birimlerini;
 - f) Tehlikeli Atıklar: Eğitim-öğretim, üretim hizmet birimlerinde ve araştırma laboratuvarlarında oluşan tehlikeli atıkları,
 - g) Atık Üreticileri: Birimlerde eğitim, öğretim, araştırma, üretim ve hizmet faaliyetlerinde görev alan akademik personeli,
 - ğ) ALUAM: Araştırma Laboratuvarları Uygulama ve Araştırma Merkezi’ni,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve Yürütme Esasları

Genel Esaslar

MADDE 5- (1) Üniversite sorumluluk ve yetki alanları içinde oluşan tehlikeli atıklar, aşağıdaki ilkeler doğrultusunda yönetilir:

- a. Tehlikeli atıkların toplanması ve uzaklaştırılmasında 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili Yönetmeliklerin hükümlerine uyum esastır.
- b. Tehlikeli atık üretiminin, zorunlu olmadıkça, oluşmasının önlenmesi esastır;
- c. Tehlikeli atık yönetimini, atıkların insan sağlığına ve çevreye yönelik zararlı etkisini en aza indirecek şekilde uygulamak esastır.

Yürütme Esasları

MADDE 6- (1) Tehlikeli Atık Yönetimi, eğitim ve araştırma laboratuvarlarını bünyesinde barındıran ALUAM yönetimi tarafından görevlendirilecek personellerle gerçekleştirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tehlikeli Atık Yönetimi İşlemleri

Tehlikeli Atık Yönetimi Komisyonu

MADDE 7- (1) Tehlikeli Atık Yönetimi Komisyonu: ALUAM Müdürü tarafından görevlendirilen tehlikeli atık oluşan derslerin yürütücüleri ve bu derslerde sorumlu araştırma görevlilerinden oluşur. ALUAM Müdürü Komisyon'a başkanlık yapar.

(2) Türk-Alman Üniversitesinin sorumluluk ve yetki alanı içinde eğitim, öğretim, araştırma, üretim ve hizmet faaliyetleri sonucu oluşan atıkların; üretildikleri yerlerde ayrı ayrı toplanması, güvenli bir şekilde geçici bir yerde depolanması, taşınması ve nihai bertarafının sağlanmasına ilişkin tüm süreçlerde birimlerin çalışmalarının eş güdüm içerisinde yürütülmesinden, ilgili Kanun ve yürürlükte bulunan yasal mevzuatın doğru ve etkin bir şekilde uygulanmasından Komisyon sorumludur.

(3) Komisyon gerekli gördüğü durumlarda kendi arasından en az üç üyeyi ilgili birim/birimlerde denetim yapmak üzere görevlendirebilir.

(4) Komisyon, olağan toplantılarını Ekim veya Kasım ayları içerisinde yapar.

(5) Başkanın gerek görmesi halinde Komisyonu ve birim atık sorumlularını olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(6) Rektör gerekli gördüğü zamanlarda Komisyonu toplantıya çağırabilir veya Komisyona başkanlık yapabilir.

Tehlikeli Atık Yönetimi Komisyonunun Görevleri

MADDE 8- (1) Üniversite Tehlikeli Atık Yönetimi Komisyonunun görev ve yetkileri şunlardır;

- a) 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanun'a bağlı olarak çıkarılan yasal mevzuat ile uluslararası kabul görmüş atık düzenlemelerinin Üniversitede uygulanmasını, bu Yönerge'nin yürütülmesini ve yürütme esnasında karşılaşılan sorunların saptanmasını, sorunların çözüm önerilerinin üretilmesini ve bu Yönerge'nin uygulama esaslarını belirlemek,
- b) Bu Yönerge kapsamına giren güncel yasal mevzuatı takip etmek ve ALUAM bünyesinde uygulanmasını sağlamak,
- c) Atık konusunda birimlerde eğitimler ve bilgilendirme toplantıları organize etmek,
- ç) Gerekli hallerde tehlikeli atıklar ve yönetimi konularında Üniversite üst yönetimine bilgi, teknik destek ve talep halinde danışmanlık hizmetleri vermek,
- d) Tehlikeli atık konusunda ALUAM binasında denetimler yapmak,
- e) İlgili kanun ve yönetmeliklerdeki değişiklikleri izlemek ve uygulamaya geçirmek.

Tehlikeli Atık Üreticileri ve Sorumlulukları

MADDE 9- (1) Üniversite kadrosunda görev yapan eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri neticesinde tehlikeli atık üretiminin gerçekleştiği ders ve işlerde yürütücü olarak görevlendirilmiş öğretim üyeleri ve araştırma görevlileridir.

(2) Tehlikeli atık üreticilerinin sorumlulukları şunlardır;

- a) Tehlikeli Atıklar Yönergesi ve Uygulama Esaslarına uymak,
- b) İlgili Tehlikeli Atık Yönetimi Komisyonu ile sorumluların talimatlarına uymak ve bunları uygulamak,
- c) Tehlikeli atık oluşumunu önlemek, bu mümkün değilse atık üretim miktarını en aza indirmek için gerekli önlemleri almak,
- ç) Tehlikeli atık içeriğinin geri kazanılması ve tehlike içeriğinin azaltılması/ortadan kaldırılması amacıyla, Üniversite içerisinde konuşlandırılan toplama, saklama ve depolama ünitelerine atık içeriğini dikkate alarak bırakmak,
- d) Günlük yaşamda ve çalışma hayatında kullanılacak ürünlerde, kullanıldıktan sonra doğaya salınımları en zararsız ürünleri kullanmak,

e) Tehlikeli atıkların doğaya gelişigüzel bırakılmaması için duyarlı olmak, atıkların önlenmesi konusundaki gelişmeleri takip etmek, düşünce ve önerilerini birim atık sorumlusuna iletmek,

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu Yönerge, Üniversite Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer, ekte verilen uygulama esaslarına göre yürütülür.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu Yönerge hükümlerini ALUAM Müdürü yürütür.